

Prof. dr hab. Piotr Tylus
Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Romańskiej
Uniwersytet Jagielloński
w Krakowie

Kraków, 23 lutego 2022 r.

Recenzja
w postępowaniu habilitacyjnym
doktor Magdaleny Koźluk

Wprowadzenie

Niniejszą recenzję przedstawiam w wykonaniu postanowienia Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinie literaturoznawstwo z dnia 17 grudnia 2021 r. (nr PH/4/L/2020/2021), na mocy którego powierzono mi funkcję recenzenta, w wyniku decyzji wcześniej podjętej przez Radę Doskonałości Naukowej, w postępowaniu wszczętym w dniu 13 września 2021 r. w sprawie nadania Pani dr Magdalenie Koźluk stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo.

Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm., dalej: „ustawa: Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”), stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: „1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny; 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej”.

Kierując się wskazanymi powyżej wymogami prawnymi przedstawiam kolejno: 1) ocenę głównego osiągnięcia naukowego, stanowiącego wkład Pani dr Magdaleny Koźluk w rozwój uprawianej dyscypliny naukowej; 2) ocenę stopnia jej aktywności naukowej w Polsce i za granicą oraz 3) konkluzje będące wypadkową wyżej wymienionych ocen. Jednak na początku przedstawię sylwetkę zawodową i naukową Habilitantki, co będzie stanowiło kontekst, pozwalający w pełni zrozumieć odgrywaną przez nią rolę na polu badawczym.

Sylwetka zawodowa i naukowa Habilitantki

Pani dr Magdalena Koźluk jest uznaną w Polsce i na świecie specjalistką w zakresie literatury starożytnej i francuskiej.

W roku 1996 Magdalena Koźluk ukończyła studia magisterskie na kierunku filologia romańska, na Uniwersytecie Łódzkim, otrzymując na dyplomie ocenę bardzo dobrą na podstawie pracy pt. *Eliduc de Marie de France et sa traduction par John Fowles* (Promotor: prof. Zbigniew Naliwajek – UW). Następnie, w roku 2001, ukończyła studia magisterskie na kierunku filologia klasyczna, na Uniwersytecie Łódzkim, również otrzymując ocenę bardzo dobrą na podstawie pracy pt. *Medea Pierre'a Jacquelota (1630). Sztuka długiego życia w świetle antycznej i średniowiecznej tradycji* (Promotor: prof. Witold Wróblewski – UMK). Zarówno praca magisterska na filologii romańskiej, jak i praca magisterska na filologii klasycznej wyznaczyły kierunek jej dalszej kariery naukowej: 1) stare piśmiennictwo romańskie; 2) dawne traktaty medyczne pisane w języku francuskim, posiadające długą, antyczną tradycję.

W roku 2007 uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa (obrona miała miejsce w roku 2006) w systemie *co-tutelle* (Uniwersytet Łódzki) oraz doktora nauk humanistycznych i sztuki (Université François-Rabelais, Centre d'Études Supérieures de la Renaissance, Tours, Francja) na podstawie rozprawy pt. *L'Esculape et son art à la Renaissance. Étude sur le discours préfaciel dans les ouvrages français de médecine 1528-1628* (384 s. + 124 s.), jednogłośnie ocenionej przez członków Komisji UŁ jako bardzo dobra – ocena w systemie francuskim: „très honorable avec félicitations du jury”. Promotorami w przewodzie doktorskim byli: prof. Jadwiga Czerwińska (UŁ) oraz prof. Jean-Paul Pittion (Tours / Dublin).

Pani dr Koźluk najpierw była asystentem, potem adiunktem w Zakładzie Literatury Greckiej i Kultury Śródziemnomorskiej w Katedrze Filologii Klasycznej UŁ, a następnie została adiunktem w Zakładzie Literaturoznawstwa Romańskiego w Instytucie Romanistyki UŁ, i na tym stanowisku pracuje do dzisiaj.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych Habilitantka opublikowała 53 prace: 1 edycję naukowo-krytyczną z obszernym wstępem i aparatem naukowym, 1 monografię zwartą, 1 monografię we współautorstwie, 26 artykułów w renomowanych czasopismach naukowych w Polsce i za granicą, oraz 24 rozdziały w monografiach naukowych. Większość

publikacji wydała w języku francuskim (36), ponadto czternaście publikacji w języku polskim i trzy w języku angielskim. Wspomnieć tutaj należy, iż dodatkowo była współredaktorką dwóch naukowych monografii wielo-autorskich w języku francuskim oraz dwóch monografii wielo-autorskich w języku polskim. Dodam tutaj, że otrzymałam zaledwie 33 publikacje, w tym pozycje zgłoszone jako główne osiągnięcie, a tymczasem Habilitantka w swoim autoreferacie czasem odwołuje się także do publikacji, które nie zostały mi nadesłane. Niebanalną rzeczą jest fakt opublikowania przez nią dwunastu artykułów popularno-naukowych, propagujących dziedzictwo kulturowe dawnych epok. Dodajmy do tego siedem prac obecnie przyjętych do druku. Wszystkie jej badania dotyczą recepcji Antyku na gruncie francuskim w XVI i XVII wieku.

Pani dr Koźluk jest również bardzo prężna pod względem dydaktycznym. Wachlarz prowadzonych przez nią zajęć jest bardzo różnorodny. Ponadto opracowywała autorskie programy nauczania. Wspomnieć także należy, iż wypromowała 10 prac licencjackich oraz 6 prac magisterskich.

Na uwagę zasługuje również działalność organizacyjna Habilitantki. Wielokrotnie pełniła funkcję organizatora i/lub sekretarza konferencji naukowych, była współorganizatorką wystawy starych druków w klasztorze OO. Karmelitów na Piasku w Krakowie, pełniła i pełni funkcję członka komitetów redakcyjnych i rad naukowych czasopism, współpracowała i współpracuje z międzynarodowymi organizacjami i towarzystwami naukowymi, w których pełniła i pełni istotne funkcje, m.in. wchodzi w skład Rady administracyjnej Société Française d'Histoire de la Médecine z siedzibą w Paryżu; na Wydziale Filologicznym UŁ pełni funkcję koordynatora Instytutu Romanistyki ds. Jakości Kształcenia w kadencji 2020-2024 oraz jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w tej samej kadencji, a od roku 2016 pełni funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Romanistyki UŁ. W październiku 2019 r. została wyróżniona przez Dziekana Wydziału Filologicznego za działalność organizacyjną na rzecz kierowanej jednostki oraz całego Wydziału. Do jej aktywności organizacyjnej i dydaktycznej zarazem należy zaliczyć także działania promujące naukę, m.in. wśród dzieci i młodzieży, do czego przecież na pewno nie czuła się zmuszona przez art. 219 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, a co z pewnością świadczy o jej wielkim pragnieniu propagowania wiedzy o kulturze minionych epok.

Podsumowując, Pani dr Magdalena Koźluk jest osobą bardzo prężnie działającą na polu naukowym, popularno-naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Jest wybitną polską romanistką w szerokim tego słowa znaczeniu, w moim odczuciu jedną z najwybitniejszych.

Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Głównym osiągnięciem naukowym proponowanym przez Habilitantkę do oceny jest cykl tematyczny zatytułowany „Medycyna starożytna we Francji u progu nowożytności (XVI-XVII wiek) z perspektywy retoryki klasycznej”, w skład którego wchodzi:

- 1) edycja naukowo-krytyczna siedemnastowiecznego traktatu medycznego ze wstępem i aparatem naukowym, pt. « Pierre Jacquelot, *L'Art de vivre longuement sous le nom de Médée* », édition critique par Magdalena Koźluk, Paris, Éditions Classiques Garnier (coll. *Bibliothèque du XVIIe siècle* sous la direction de Delphine Denis et Christian Biet), 2021, 550 stron;
- 2) siedemnaście innych publikacji (artykuły w renomowanych czasopismach naukowych ukazujących się za granicą oraz w Polsce, artykuły w monografiach zbiorowych i jedna monografia).

Ad 1.

W ramach wstępu należy podkreślić, że książka ukazała się w bardzo prestiżowym francuskim wydawnictwie naukowym Classiques Garnier, podobnie jak i druga monografia Pani dr Koźluk, wymieniona wśród owych siedemnastu innych publikacji. Możliwość publikowania w wydawnictwie tej klasy to naprawdę wielki zaszczyt dla każdego romanisty.

Na str. 19 „Wykazu osiągnięć naukowych” (załącznik nr 4) Habilitantka podaje informację, że edycja krytyczna *L'Art de vivre longuement sous le nom de Médée* powstała w ramach grantu NCN. Nie wiemy jednak, o jaki grant NCN chodzi. Z kolei na str. 14 wspomnianego załącznika nr 4 wymienia grant NCN, którym prawdopodobnie kierowała, co także nie wynika jednoznacznie z przedstawionej dokumentacji (cf. infra). Szkoda, że na str. 14 ww. dokumentu Pani dr Koźluk nie sprecyzowała, jakie są rezultaty kierowanego (?) przez nią projektu. Takie informacje zawsze należy podawać w sposób jednoznaczny. Wówczas recenzent nie musi pełnić funkcji detektywa. Tak czy inaczej, na samym początku oceny głównego osiągnięcia naukowego chcę podkreślić, że fakt, iż książka powstała w ramach grantu badawczego przyznanego przez Narodowe Centrum Nauki, bezsprzecznie dowodzi jej naukowości, tym bardziej że ów grant z pewnością już został rozliczony, a jego wyniki – zaakceptowane przez kompetentnych ekspertów.

W autoreferacie Habilitantka stwierdza, że cykl tematyczny „Medycyna starożytna we Francji...” otwiera omawiana tutaj książka. Powiedziałbym, że nie otwiera, ale zamyka, wieńczy wieloletnie dzieło, koronuje, i prawdę powiedziawszy należałoby ją omówić na końcu, a wcześniej to, co do niej doprowadziło.

Jest to pierwsze wydanie krytyczne *Medei* Pierre’a Jacquelot sporządzone na podstawie edycji *princeps* z roku 1630, składające się z dwóch części. Przygotowując edycję krytyczną, Habilitantka nie wzięła pod uwagę trzech pozostałych edycji, i słusznie, skoro pod względem tekstologicznym, także typograficznym, nie różnią się one od siebie. Natomiast zastanawiam się, czy nie zachował się jakiś rękopis. Nie znalazłem w książce odpowiedzi na to pytanie – być może ją przeoczyłem. Oryginalny rękopis autora byłby bardzo cenny, gdyż ukazywałby ewolucję tego dzieła, jego różne warstwy, proces twórczy.

Pierwsza część monografii zawiera listę stosowanych w książce skrótów, krótkie wprowadzenie, pięć obszernych rozdziałów, konkluzję oraz wyjaśnienie sposobu sporządzenia edycji tekstu źródłowego. Na część drugą składa się edycja owego tekstu zaopatrzona w bardzo szczegółowe komentarze (1156 przypisów); następnie aneksy, w których znajdujemy m.in. zestawienie cytatów obecnych w tekście źródłowym, pochodzących z Biblii oraz od autorów starożytnych; glosariusz, bardzo bogatą bibliografię oraz indeksy.

Medea Pierre’a Jacquelot należy do gatunku *régime de santé*, propagującego zasady higieny, które pozwalają/pozwalają na zachowanie zdrowia i radowania się długim życiem. Autor dostarcza swoim czytelnikom wiedzy na temat ludzkiego ciała i metod przedłużania życia oraz udziela im precyzyjnych rad. Wygląda na to, że Habilitantka jako pierwsza zajęła się tym traktatem medycznym (już przy okazji swojej pracy magisterskiej obronionej na filologii klasycznej). Nie jest to pierwszoplanowe dzieło z punktu widzenia historii nauki, w tym przypadku z punktu widzenia historii medycyny. Raczej nie ma tutaj oryginalnego wkładu naukowego – chodzi o dzieło odtwórcze. Jednak bardzo cenne z punktu widzenia filologa – znawcy literatury starożytnej oraz piśmiennictwa średniowiecznego, a także historyka kultury w szerokim tego słowa znaczeniu, gdyż dostarcza wiele informacji na temat recepcji dawnych epok w pierwszej połowie XVII w. – występuje tutaj obfitość cytatów, obrazów, aluzji, których połączenie stanowi oryginalny wkład autora.

W rozdziale pierwszym Habilitantka ukazuje tradycję gatunku *régime de santé* / *regimen sanitatis* od starożytności do XVII w., wykazując się tutaj wielką erudycją oraz umiejętnością dokonywania bardzo precyzyjnej syntezy. Jest to kontekst, w którym osadza traktat Pierre’a Jacquelot. W rozdziale drugim poświęconym życiu autora oraz jego dziełu

Habilitantka zamienia się w detektywa-historyka-archiwistę, który dzięki drobiazgowym i precyzyjnym poszukiwaniom ustalił fakty podstawowe – okazuje się, że wcześniej błędnie podawano nawet datę śmierci Pierre’a Jacquelot. W drugiej części tegoż rozdziału Pani dr Koźluk wykazuje oryginalność dzieła, jego wyjątkowość. Rozdział trzeci zawiera analizę treści *Medei*. W rozdziale czwartym Habilitantka ukazuje naukowe źródła tego tekstu, które przez nią zostały ustalone – dzieli je na pięć kategorii tematycznych: medycyna, filozofia, Biblia, literatura oraz ikonografia. Jednocześnie stara się udzielić odpowiedzi na pytanie, dlaczego to dzieło można uznać za nowatorskie. *Medea* jako traktat naukowy jest jednocześnie nasycona literackością, co stanowi o jej wyjątkowości na tle innych traktatów medycznych w tamtych czasach. Ten aspekt z pewnością sprawił, że dzieło Pierre’a Jacquelot stało się dość popularne w pierwszej połowie XVII w. (nie występują edycje, które pozwalałyby przypuszczać, że długo cieszyło się ono zainteresowaniem czytelników), o czym świadczą w sumie cztery wydania następujące jedno po drugim w stosunkowo krótkim czasie (1630-1639). W rozdziale piątym Habilitantka przedstawia metodę pracy autora *Medei*, a także ukazuje, za pomocą jakich środków retorycznych kreuje on swój autorski *ethos*.

Już tylko ta część pierwsza wystarczyłaby za monografię habilitacyjną; edycja, która jej towarzyszy (część druga książki), jest dodatkiem, zresztą bardzo kunsztownym, zaopatrzonym w niezwykle precyzyjny aparat krytyczny (przypisy, aneksy, indeksy) – to wszystko świadczy o wielkiej erudycji Pani dr M. Koźluk, o bardzo solidnym warsztacie naukowym, o umiejętności kompleksowego zestawiania źródeł, jak również o wielkiej pracowitości. Zarówno część pierwsza książki, jak i edycja krytyczna dowodzą interdyscyplinarności Habilitantki – tak właśnie, Pani dr Koźluk jest badaczką interdyscyplinarną w dosłownym i szerokim tego słowa znaczeniu. Jest to edycja wybitnie krytyczna pod względem całego aparatu naukowego, który jej towarzyszy. Jest ona dziełem filologa, historyka nauki, tutaj medycyny, i erudyty w najwyższym stopniu. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że książka stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny literaturoznawstwo, spełniając tym samym wymóg prawny stawiany przez art. 219 ust. 1, pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Po pierwsze, oferuje literaturoznawcom zapomniany wcześniej traktat medyczny, który jest cenny m.in. pod względem literaturoznawczym. Po drugie, zawiera kompleksowe, oryginalne opracowanie naukowe tegoż traktatu, pozwalające zrozumieć go głęboko. Należy tutaj także podkreślić fakt, że Pani dr Koźluk operuje świetną francuszczyzną, posiada bardzo dobry styl, dynamiczny, czyta się ją płynnie. Mam tylko kilka uwag krytycznych:

– W „Principes d'établissement du texte” mowa jest jedynie o niewielkich zmianach graficznych w tekście oryginalnym (*editio princeps*) oraz o poprawianiu „coquilles”. Trudno uwierzyć, że nie było żadnych błędów odautorskich czy edytorskich, które należałoby poprawić. Jeśli tak, wówczas edycja wyjściowa (*édition de base*) byłaby pod tym względem wyjątkowa. Należałoby przyrzeć się temu tekstowi w sposób bardzo wnikliwy, głównie od strony składni.

– Zastanawia fakt, dlaczego w glosariuszu (str. 475-482) nie zostało wzięte pod uwagę pierwsze wydanie słownika Akademii Francuskiej (dostępne online), a dopiero piąte wydanie z roku 1798. Autorka wykorzystała słowniki języka staro- i średniofrancuskiego Greimasa, tymczasem można było darować sobie te pozycje i sięgnąć do słownika Godefroy (dostępny online), Toblera-Lommtzscha i być może *FEW*.

– Brakuje rozdziału poświęconego językowi tego dzieła. Wiadomo, że chodzi o dyscyplinę literaturoznawstwo, jednak w przypadku edycji krytycznej należałoby także poświęcić nieco uwagi sferze języka autora, choć za takową analizę można ewentualnie uznać obecne w książce studium stylistyczne.

Ad. 2

W przypadku siedemnastu innych publikacji zgłoszonych jako główne osiągnięcie naukowe stosują kolejność, którą Habilitantka przyjęła w sporządzonym przez siebie wykazie.

– « ‘Pour satisfaire tant aux doctes, que aux peu savans...’ » – artykuł, który ukazał się w bardzo prestiżowym *Journal de la Renaissance* tuż po doktoracie. Autorka podejmuje w nim kwestie językowe związane z transferem wiedzy z łaciny na francuski. Bardzo interesujący nie tylko ze względu na poruszaną problematykę przekładu, ale także w związku z ukazaniem początków terminologii medycznej w języku francuskim.

– „Intertekstualność u schyłku Odrodzenia...” – artykuł opublikowany w *Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae XVII*, poświęcony *Medei Pierre’a* Jacquelot. Już w roku 2007 daje on przedsmak książki, o której mowa powyżej, ukazując częściowo tę gmatwaninę zapożyczeń: cytatów i aluzji obecnych w dziele francuskiego lekarza.

– „Sedulus, fidus, dignus honore, vigil...” – artykuł opublikowany w *Journal of the History of Rhetoric* w roku 2010. Autorka skupia się w nim m.in. na sentencji jako czynniku kształtującym *èthos* pisarza.

– „Ne pas ‘estre surpris en un muet larrecin’...” – artykuł wydany w *Collectanea Philologica* (2008). Autorka zajmuje się przedmowami do renesansowych dzieł medycznych, a ściślej analizą pojęć etycznych takich jak *honneur*, *plagiat* i *originalité*, które w owych przedmowach występują.

– „Ceste grande et vaste mer de la composition des medicamens...” – artykuł opublikowany w *La Revue d’histoire de la pharmacie. Bulletin de la Société d’Histoire de la Pharmacie* w roku 2008. Autorka ponownie podejmuje kwestię przedmów do renesansowych traktatów medycznych, skupiając się przede wszystkim na prestiżu farmacji i zawodu aptekarza.

– „De Sectis...” – artykuł opublikowany w *Collectanea Philologica* (2006). Autorka podejmuje w nim kwestię roli doświadczenia w przedmowach do francuskich traktatów medycznych.

– „*Maiores et minores...*” – artykuł, który ukazał się w monografii zbiorowej: *Mistrzowie i uczniowie...* (2015). Autorka poświęca uwagę przedmowom do dzieł medycznych napisanych w języku francuskim. W niniejszym artykule dokonuje analizy przestrzeni wstępu, która staje się miejscem formowania się podmiotu wypowiedzi. Stara się także określić stosunek medyka-ucznia do autorytetów: dawnych i jemu współczesnych.

– „L’Art de la controverse...” – artykuł opublikowany w monografii zbiorowej: *Conflits et polémiques dans l’épistolaire* (2015). Ponownie kwestia przedmów do traktatów medycznych, w których to przedmowach autorzy-lekarze bronią swojej pozycji w świecie naukowym. Na przykładzie dwóch autorów Habilitantka wykazuje różnice w recepcji myśli Paracelsusa.

– „La promotion de Paracelse en France...” – artykuł wydany w monografii zbiorowej: *Forme du savoir médical à la Renaissance* (2017). Ponownie kwestia przedmów do traktatów medycznych, tym razem chodzi o przedmowy autorstwa Claude’a Dariot, tłumacza *Wielkiej Chirurgii* Paracelsusa.

– „Illustre champion...” – artykuł opublikowany w czasopiśmie *EOS* (2009). Autorka podejmuje kwestię sztuki polemiki w dyskursie medycznym na podstawie *De facultatibus naturalibus* Galena.

– Trzy artykuły stanowią wynik badań Autorki nad miejscem dygresji, anegdoty i *exemplum*, a także ich funkcji w dyskursie medycznym szesnastego i siedemnastego wieku: „Veritas filia temporis...” (2009), „Fonctions de l’anecdote...” (2013) i „Digression sur le ‘mespris’...” (2020) – dwa pierwsze ukazały się w monografiach zbiorowych, a ostatni – w czasopiśmie naukowym.

– „L’Art du masque...” – artykuł w monografii zbiorowej: *La Préface. Formes et enjeux d’un discours d’escorte* (2016). Ponownie kwestia przedmów do szesnasto- i siedemnastowiecznych traktatów medycznych, jednak chodzi tutaj o inny aspekt przedmowy, kiedy autor-medyk podejmuje pewną grę literacką z czytelnikiem.

– „Élaboration de l’*èthos* du médecin...” – artykuł opublikowany w monografii zbiorowej: *Conseiller, diriger par lettre* (2017). Habilitantka zajmuje się tutaj listem-dedykacją obecnym w szesnasto- i siedemnastowiecznych traktatach medycznych; ów list jest przestrzenią, gdzie tworzy się obraz autora. Pani dr M. Koźluk ukazuje w szczególności zabiegi retoryczne pozwalające mu konstruować jego *èthos*.

– „L’Hypotypose dans les *Métamorphoses* d’Ovide” – artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym: *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Litteraria Romanica* (2017). Autorka zajmuje się w nim jedną z figur retorycznych, a mianowicie hipotypozą (*euidentia*).

– *L’Esculape et son art à la Renaissance. Le discours préfaciel dans les ouvrages français de médecine (1528-1628)*, Paris, Éditions Classiques Garnier (coll. *Études et essais sur la Renaissance* sous la direction de Mireille Huchon), 2012 (252 str.). Jest to monografia naukowa. Autorka zajmuje się przedmowami do traktatów medycznych. Korpus owych tekstów jest ogromny: dwieście przedmów. Pani dr M. Koźluk podejmuje w swojej monografii zagadnienia naukowe z zakresu starożytnej retoryki i jej recepcji w szesnastym i siedemnastym wieku, jak również z zakresu medycyny i filozofii. Ukazuje właściwości dyskursu medycznego, poświęca uwagę kwestiom językowym oraz stosunkowi szesnasto- i siedemnastowiecznego lekarza-autora do tradycji i nowożytności. Habilitantka jak zwykle wykazuje się przy tym wielką erudycją, umiejętnością dokonywania syntezy, doskonałym warsztatem badawczym, wnikliwą znajomością źródeł oraz oryginalnością wyciąganych wniosków. Można jedynie zadać sobie pytanie, dlaczego został wybrany przedział czasowy: 1528-1628. Autorka uzasadnia ten przedział na str. 14, jednak nie jest to w zupełności przekonujące i można zastanowić się, czy te daty nie zostały wybrane w sposób nieco arbitralny.

Już tylko przytoczone powyżej artykuły stanowią znaczny wkład, cenny i oryginalny, w rozwój dyscypliny literaturoznawstwo, przybliżają specjalistom mało znane aspekty mało znanych w środowisku literaturoznawców tekstów, i spełniają tym samym wymóg prawny stawiany przez art. 219 ust. 1, pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Przy okazji historykom nauki ukazują literackość szesnasto- i siedemnastowiecznych traktatów

medycznych. Publikacje Pani dr Magdaleny Koźluk są miejscem spotkania literaturoznawstwa, filologii, historii kultury, historii idei i historii nauki.

Aktywność naukowa Habilitantki w Polsce i za granicą

Od początku swoich studiów doktoranckich aż do dzisiaj Pani dr Magdalena Koźluk nieprzerwanie i bardzo intensywnie współpracuje zarówno z polskimi, jak i zagranicznymi prestiżowymi instytucjami naukowymi.

Świadczy o tym już sama jej rozprawa doktorska przygotowana w systemie *co-tutelle*, co pozwoliło jej uzyskać dyplom polski i francuski.

W latach 2007-2013 była coroczną beneficjentką prestiżowych stypendiów pozyskanych w drodze konkursów (Trinity Long Room Hub, The Edward Worth Library, The Mursh's Library, Brill Fellowship w Scaliger Institute), dzięki czemu mogła prowadzić kwerendy w zagranicznych bibliotekach. W roku 2012 przebywała jako Visiting Profesor na Uniwersytecie Franche-Comté w Besançon (w Institut des Sciences et des Antiquités), gdzie poprowadziła trzy seminaria naukowe. Rozwijiała również intensywną działalność naukowo-badawczą, współpracując z ośrodkami naukowymi w Tours (CESR, IEHCA), w Bordeaux (Université Bordeaux 3, Maison des Sciences de l'Homme d'Aquitaine) czy Genewie (Institut d'Histoire de la Médecine et de la Santé, Université de Genève). W 2017 roku odbyła również dwutygodniowy staż naukowy i kwerendę biblioteczną w Lyonie (Université Lumière Lyon 2) dzięki międzynarodowej wymianie uczelnianej; w roku 2018 natomiast przeprowadziła trzytygodniową kwerendę w ramach grantu NCN, w programie „Miniatura”, w Tours i Paryżu.

Od roku 2010 współpracuje ze specjalistami dawnych literatur romańskich z całej Polski. Prowadzone wspólnie badania tematyczne obejmują kulturę antyczną i jej recepcję na gruncie francuskim. Od czerwca 2015 r. współpracuje także z Interdyscyplinarnym Zespołem Badawczym „Badania nad Kulturą Dawną”, działającym na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Uczestniczyła w 28 międzynarodowych konferencjach naukowych (Vancouver, Dublin, Londyn, Leeds, Montreal, Lorient, Bordeaux, Tours, Paryż, Lyon, Besançon, Liège, Kraków, Łódź), w 9 międzynarodowych sesjach i seminariach naukowych (Paryż, Besançon, Bordeaux, Genewa, Dublin), w 11 krajowych konferencjach naukowych (Warszawa, Wrocław, Toruń, Kraków, Poznań, Łódź) oraz w 8 krajowych sesjach naukowych (Łódź, Kraków). Dodajmy, że był to aktywny udział, czyli Habilitantka wygłosiła referaty.

W latach 2010-2012 uczestniczyła w europejskim grantie badawczym (projekt ANR-08-BLAN-0217-CSD9): „Hermes Medicus. Interpréter les signes, interpréter les faits: herméneutique et discours médical (XVIe-XVIIe siècles)”, w którym brały udział następujące instytucje: Université Paris 7 Denis Diderot, Université de Genève (Institut d’Histoire de la Médecine et de la Santé), University of Chicago i The Floersheimer Center for Constitutional Democracy of the Benjamin N. Cardozo School of Law (New York).

W „Wykazie osiągnięć naukowych” (załącznik nr 4) Habilitantka pisze, że była wykonawcą w grantie NCN, w programie „Miniatura”. Sądzę jednak, że była kierownikiem tego projektu i jednocześnie wykonawcą, ponieważ nie słyszałem, żeby w „Miniaturze” powstawały zespoły badawcze. Chodzi o projekt pt. „Regimen sanitatis w XVI i XVII wieku we Francji”, realizowany w latach 2018-2019. Tutaj chcę zauważyć, że kierowanie tylko jednym projektem badawczym to zdecydowanie niewiele. Badaczka tej klasy powinna bardziej się starać o pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na prowadzenie działalności naukowej, w ramach której kierowała by także badaniami innych osób.

Do tego należy dodać wielkie zaangażowanie Pani dr Koźluk w działalność międzynarodowych organizacji i towarzystw naukowych, o czym wspominam w jej „sylwetce zawodowej i naukowej”.

Poza tym, kilkakrotnie sporządzała recenzje wydawnicze (publikowane i niepublikowane) dla czasopism międzynarodowych oraz przygotowała opinię ekspercką dotyczącą europejskiego grantu ANF (AAP Culture, création, patrimoine, BIBLIM16, bibliothèques d’imprimeurs à la Renaissance, outils de technologies intellectuelles).

O doniosłości działalności naukowej Pani dr Magdaleny Koźluk tak w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej, świadczą nagrody, które zostały jej przyznane przez instytucje naukowe w kraju i za granicą. W marcu 2009 r. otrzymała wyróżnienie *Prix J.-C. Sournia* 2008 – nagrodę przyznaną przez Société Française d’Histoire de la Médecine za najlepszą rozprawę doktorską napisaną przez obcokrajowca w języku francuskim, z zakresu historii medycyny. W grudniu 2021 roku otrzymała nagrodę Rektora UŁ przyznaną dla dziesięciu najbardziej wyróżniających się pracowników Wydziału Filologicznego. Ponadto dwukrotnie otrzymała nagrodę Rektora UŁ (II stopnia) za działalność naukową: za cykl publikacji dotyczących badań nad dawnymi tekstami medycznymi (2013) oraz za cykl publikacji dotyczących badań nad dawną medycyną i jej recepcją w XVI i XVII wieku we Francji (2018).

Pani dr Magdalena Koźluk prowadzi zatem bardzo intensywną działalność badawczą zarówno w swojej macierzystej uczelni, jak i w instytucjach naukowych w kraju i za granicą. Rola przez nią odgrywana na polu naukowym w Polsce oraz na arenie międzynarodowej jest znacząca i nie może być poddana w wątpliwość. I również ten warunek określony w art. 219 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce został spełniony.

Wnioski końcowe

Na podstawie dokonanej oceny głównego osiągnięcia naukowego, mającego stanowić znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, oraz aktywności naukowej Habilitantki w Polsce i za granicą, stwierdzam, że Pani dr Magdalena Koźluk spełnia wymagania określone dla kandydatów ubiegających się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.) i wnioskuję o jej dopuszczenie do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego.